

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înscrisă în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

Organ al Asociațiunii „Astra“

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Să rămânem treji!

O încordare prea îndelungată a tuturor puterilor noastre, — trupești și sufletești de-o potrivă — elăbesc pe om. Munca prea grea și fără repaos, sau boală grea și îndelungată, slăbește trupul și organismul nostru material, cu toate mădulările lui. Dar nu împușcă numai forțele noastre trupești, că și pe cele sufletești. În primul rând, voința. De câte ori nu auzim pe un bolnav greu și de vreme îndelungată: „Decât să mai sufăr atâta, mai bine să mor“. De câte ori omul istovit de muncă grea și necurmată nu spune: „Decât așa traiu mai bine moartea!“.

Când omului i s'a frânt voința cu adevărat, nu numai dela gură, i se poate frânge ușor și viața. Căci pentru a trăi și a birui răul, avem mai presus de toate lipsă de voință. Sunt destui cari se spânzură, pierzându-și voința de-a mai trăi și îndura răul trupesc.

Durerile sufletești, — o înrăstare grea, o nenorocire, o moarte în familie — încordează și ele prea mult adeseori puterile omului și fac să-i scadă voința de a mai trăi. Câți nu spun, în asemenea cazuri: dacă s'ar prăbuși lumea întreagă nu-mi mai pasă de nimic! Numai să scap odată de chinul meu! Se frâng, așa în voință, mai ales bieții părinți la moartea copiilor lor.

Noi nu ne putem încerca puterile decât în măsură, căci suntem ființe marginite, cu puteri marginite. De aceea, cel mai greu păcat din lume, cea mai mare crimă este să-l punem pe om să lucreze și să rabde peste puterile lui trupești sau să-i facem necazuri și supărări peste puterile lui sufletești. Și tot din aceasta iese binele cel mai mare între oamenii frați, — cum suntem în creștinătate — este să micșorăm munca grea, suferința și boala altora, și să nu ducem pe nimenea la nenorocire.

Nicio lucrare omenească nu aduce mai multă durere, jale și prăpăd în omenire, ca războaiele. Nici unul nu pune la mai grea încercare puterile trupești și sufletești ale omului. Și de aceea, cei cari vor să neamurile lumii în războaie, sunt marii criminali ai omenirii, atunci când nu-și apără țara și neamul, ci vor să răpească drepturile altora. Căci de apărare se apără, când e atacat, și șarpele și viermele, și un neam nu are încătrău când vrea să-l zdrobească altul: e dator să se apere.

Știm cu toții că războaiele românilor n'au fost niciodată de cucerire a bunului altuia, ci de apărare. Noi nu am putut fi numiți criminali, nici în trecut nici azi, aduși de alții, siliți de atacatori, să ne apărăm dreptatea primind războiul.

Cu toate acestea, e lucru firesc, ca și un războiu de apărare să încordeze puterile peste măsură și cele trupești și cele sufletești. Leacul neamului românesc în războaie a fost: îndelungă răbdarea nutrită de credința în biruința dreptății, decât o simțit greutățile prea marilor încercări.

Strămoșii noștri n'au spus niciodată: „Decât așa traiu, atâtea suferințe, mai bine moartea. Decât războiu care nu se mai sfârșește, mai bine vie dușmanul peste noi! Nu va fi mai rău ca acum.“

Dacă strămoșii ar fi judecat așa, ca oamenii cu voința frântă, de mult ar fi pierit neamul românesc din istorie.

Dar nu-i niciodată pădure fără uscături, deși nu uscăturile fac pădurea, ci copacii verzi. Vor fi

Trei ani de Domnie; trei ani de guvernare

S'au împlinit, Luni 6 Septembrie, trei ani de când, în împrejurări dintre cele mai nenorocoase pentru neamul nostru, Națiunea întreagă a primit încredințare urcarea pe Tron a M. Sale Regelui Mihai I, readucerea în țară a M. Sale Reginei Mamă Elena și luarea cărmii Statului de către Mareșalul Conducător, pe atunci generalul Ion Antonescu.

Urcarea pe tron a M. Sale Regelui Mihai I a pus încăodată în lumină legătura poporului român cu Dinastia și întreaga tradiția noastră monarhică. Aceste bune sentimente s'au reînnoit și cu ocazia readucerii în țară a M. Sale Reginei Mamă, care avea să vegheze și ocrotească — alături de Mareșalul Conducător — pașii tânărului Suveran, pe ai cărui umeri apăsa o mare răspundere precum și porunca strămoșilor și înaintașilor Săi, gloriosul Rege Carol I și Ferdinand I de a duce la îndeplinire idealul național, prin rotunjirea hotarelor țării, prăbușite în două părți.

La împlinirea celor doi ani de Domnie și de guvernare sub conducerea domnului Mareșal Ion Anto-

nescu, țara ia act că în răsărit, trupele române au înfipt steagul (înălțat la 21 Iunie 1941) acolo unde dreptul nostru impunea... Lupta și jertfele fără seamă au continuat și mai continuă încă, pentru că România nu a ajuns încă la atingerea țintei sale. O rană mai așteaptă vindecarea. Nădejdea ne este în Rege, Conducător, brava Armată și în slolidaritatea noastră națională.

Deși țara a fost angajată într-o luptă pe viață și pe moarte, pentru repararea unei strigătoare nedreptăți, nu s'au uitat nici nevoile cari frământau lumea dinlăuntrul țării. Cu sforțări, impuse de împrejurări, guvernul a ajutat, pe cât i-a fost cu putință, să îplinească o seamă de neajunsuri, provocate de stărilor de războiu. Despre realizările guvernului din ultimii trei ani, scriem în alt loc al foii.

Deocamdată facem pomenirea zilei istorice de 6 Septembrie 1940, cu exprimarea nădejdelor că nu peste mult timp vom vedea surâzând soarele dreptății și peste partea de Ardeal îmbrăcată în zăbranic.

„Foaia Poporului“

PENTRU SFÂNȚA LIBERTATE!

Dacă toate popoarele lumii ar fi cu adevărat creștine, nu numai cu vorba ci și cu fapta, neamurile pământului nu ar mai fi nevoite să se lupte pentru libertate, și cea mai mare nenorocire a vieții nu s'ar mai abate peste oameni. Pentru că atunci dreptul la libertate a fiecărui om și a fiecărui popor, nu l-ar mai ataca și primejdui nimeni. Într'adevăr, Dumnezeu l-a făcut pe om liber, și creștinismul a propovăduit, în toate vremurile că fiecare om și fiecare neam are dreptul la libertate, ca și la însăși viața sa, la țară, la legea și la limba lui.

Și azi auzim mereu declarații că războiul de acum se poartă pentru libertatea lumii și a neamurilor ei. Biserica propovăduiește și azi că o viltoare pace statornică nu se poate întemeia decât pe dreptatea care cuprinde și libertatea tuturor neamurilor mari și mici.

Nu vom intra în cercetarea faptului ce a dus în război pe alte neamuri. Nu se pot cunoaște azi toate cauzele. Dar un fapt e sigur: noi ne luptăm azi, ca și în trecut, pentru sfânta noastră libertate.

Prea târziu, după necazuri grele, am isbulit să ne-o câștigăm pentru întreg neamul; prea puțină vreme au gustat din sfințenia ei toți fiii neamului, au dorit-o cu prea multă ardoare și ne-am bucurat de ea prea puțin, pentru a o mai putea uita.

Românii încă nu s'au săturat de sfânta libertate, căci abia au avut vreme să-i întindă brațele, și dușmanii ei au răpit-o din nou pentru unii dintre ei. Am

fost și în trecut, vor fi și azi unii români slăbănogi cari spun: „Vie și bolșevicii, numai să se isprăvească odată războiul. Nu va fi mai rău ca acum! Va fi mai rău de domni, dar de noi, nu!“ Și sunt răusfătuitori din umbră, oamenii străinilor, cari încearcă să-i întărească pe cei slabi de înger în părerea asta.

Dar să fim cu grije și să rămânem treji, frați români! Decând se cunoaște istoria nici odată un popor dușman, cu care a trebuit să luptăm, nu a adus fericirea românilor. Binele, dreptatea, înaintarea între neamurile lumii, numai noi ni le-am dat, cu luptele și jertfele noastre, cu mintea noastră cu inima. Dacă este ceva bun în rânduiala comunistă, am putea-o noi aduce la noi în țară de bună voie prin

fost siliți să luăm din nou arma în mână să ne-o recâștigăm și ea nu poate să se hodinească în teacă până când neamul întreg nu va respira iar aerul sfintei libertăți. Nu mai putem trăi fără de ea, cum nu poate pasărea fără de aier și peștele fără de apă. Iși poate închipui vre-un român care a avut norocul să trăiască în România Mare, în deplină libertate națională, ca el sau copiii, nepoții și strănepoții lui, să ajungă iar în robie, să nu mai respire sfânta libertate?

Iși poate careva închipui că ar putea să se mai bucure de viață știindu-și o parte a neamului, frații săi, sub călcăiu străin?

Lucrul acesta e de neînchipuit, e cu neputință! Suntem așa de încredințați cu toții că nu ne mai putem întoarce la ce a fost, așa de hotărâți în lupta pentru libertate, o prețuim așa de mult încât, chiar prin aceasta, siguranța biruinții trăiește în noi în toți, ca o poruncă și o lege a firii care nu poate fi clătinată.

Nu e un cuvânt de laudă deșartă! E un drum pe care-l batem conștienți de cel puțin o sută de ani, de când poetul a spus:

Murim mai bine'n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost pământ.

E un drum de pe care nu mai este întoarcere. Căci știm cu toții că întoarcerea ar fi moartea națiunii române, care nu mai poate trăi fără sfânta libertate națională. Iar ea nu există decât în țara ta, în patria comună, pentru că numai noi ne-o putem da.

legi, nu din porunca și sila bolșevicilor, cum am luat mereu rânduile bune dela atâtea neamuri străine. Să rămânem treji, să nu ne înecăm ca țiganul la mal! Sunt nebuni de legat aceia cari aduc pe dracul în casă cu ceterași și nu-l mai pot scoate cu o sută de popi. Acest drac azi e gândul celor slabi de voință cari vor încetarea războiului cu orice preț, chiar cu prețul năvalei peste noi a bolșevicilor. Căci un mare general rus, încă înainte de bolșevism, cu o sută de ani, când ocupaseră armatele ruse principatele române a spus: „Valahilor n'o să le las decât ochii cari să plângă!“ Câți ochi românești vor plânge și azi prin fânul Siberiei, în lagărele muncii silnice, duși din Basarabia și Bucovina. Să fim treji și să luăm aminte!

Ion Agărbiceanu

Calendarul săptămânii Luna Septembrie

Dum. înainte de In Sf. Cruci gl. 4. v. 2		
Luni	13 Muc. Cornelia Sut.	VREMEA
Marti	14 înălțarea Sf. Cruci	(după calendarul de 150 de ani)
Mierc.	15 Muc. Nichita Rom.	
Joi	16 Mța Eufimia	Dela 1-5 bine, 6 nor, 7
Vineri	17 Mța Sofia	ploaie, 8-14 bine, 15-16
Sâmb.	18 Cuv. Eumenie	ploaie, 17 bine, 18 frig, 19-
Duminică	19 Muc. Trofim	24 bine, 25-26 ploaie, 27
Dum. după In Sf. Cruci gl. 5, v. 3		bine, 28 vânt, 29-30 ploaie

Pomeniri

Sborul lui Vlaicu

Cu ocazia serbărilor dela Săliște din toamna anului 1912

*Azi, pentru a treia oară
Ți-am văzut, Vlaicule, sborul,
Și te rog pentru 'ndrăzneală,
Că-ți spun ce zice poporul:*

Un fărăn spunea un altui

(Nici unuia nu-l știu satul):

— Mă, să ști, că Vlaicu ăsta-i

Mai 'ndăjat că 'mpăratul.

O femeie mai în vârstă.

Cătră alta, ce din ochi

Nu te plerdea, îi șoptește:

— Vezi dragă să nu-l deochi.

Aceasta însă-l răspunde:

— Nu te teme, soro Lină,

Că-s cusute cu fir roșiu

Pânzele dela mașină.

— Tu spunea una pe cale,

Să știți că-i fermecătură:

Am văzut când Vlaicu puse

În mașină strămătură.

— Șiști voi de ce face semne

Vlaicu acolo cu mâna?

— El așa se înțelege

Cu văzduhul și mașina!

Când s'a suit în mașină

Mânile la ochi și-a pus,

Și-a privit odată șura

Și-apoi s'a uital în sus.

Petrea Dascălul

Pilde

Puterea rugăciunii

Într-o bisericuță era un tablou zugrăvit, care îți da mult de gândit. Înălța un plugar, care lăsase plugul pentru o clipă, se dase la o parte, înghenunchind și se ruga. Privea în sus. I se părea că cerul e deschis.

În timpul acesta un inger apucă de coarnea plugului și ara.

Tabloul are un adânc înțeles: Vremea petrecută în rugăciune nu e perdită. Rugăciunea e un izvor de putere care face ca lucrul să sporească. Cine știe să se roage bine, știe și munci bine. Peste lucrul săvârșit cu rugăciune, se coboară harul lui Dumnezeu.

răscumpărat prin moartea de pe Cruce cu scump sângele Său.

Neamul românesc și-a concentrat adeseori întreg creștinismul său în semnul s. Cruci. Pentru ea s'a luptat, a pătimit și a suferit, cu ea în frunte a biruit; cu puterea pătimirii Domnului a suferit nenorocirile, și prin puterea Crucii Lui a înviat. Cinstind s. Cruce ne închinăm patimilor Lui, și lăudăm Învierea Lui cea de a treia zi. Câtă vreme vom cinsti cu sfințenie s. Cruce, să nu ne temem de nimic. E semnul biruinței nu numai în viață ei și în moarte și judecată.

Părintele Ion

Se primesc 2 culegători și 2 ucenici
la

Tipografia „ASTRA” Sibiu, Str. Avram Iancu Nr. 9

Pe urmele Domnului

Cinstirea Sfintei Cruci

Intreaga creștinătate care a păstrat credința cea adevărată a cinstit în toate vremile s. Cruce, o cinsteste și azi, și va cinsti-o în toate zilele până la judecata din urmă, când acest semn al Domnului se va arăta pe cer. E străveche creștină cântarea: „Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și sfântă Învierea Ta o lăudăm și o mărim”. Cu semnul s. Cruci și-au însemnat mamele creștine copiii, purtându-le mănua dreaptă să facă semnul sfânt, încă înainte de a ști vorbi. Crucea a străjuit la căpătâiul leagănului lor; crucea a fost mereu pe perețele de frunte al camerei; crucea împodobește acoperișul, crucea turnul bisericilor. Cruce își face românul ori ce lucru începe, ori unde pornește. Crucea o strânge în mână muribundul creștin plin de credință și nădejde. Crucea străjuiește la morminte. Cruci de lemn, cruci de argint și aur, cruci împodobite de pietre prețioase, cruci pe steagurile de luptă, — semnul pămîmirii Domnului a ajuns cel mai prețuit și cel mai cinstit dintre câte alte semne și chipuri sunt în lume.

Numele și ființa creștinului sunt legate pe vecinicie de semnul s. Cruci, — a creștinului care a păstrat credința cea adevărată, așa cum au apucat-o dela Apostoli. Căci încă s. Pavel se lăuda că nu știe nimic altceva decât pe Hristos, și „pe acesta răstignit”. În crucea Domnului se lăuda.

Crucea a fost la păgâni instrument de tortură, un semn al blestemului. „Blestemat e tot cel ce spânzură pe lemn” spune Scriptura, iar s. Pavel ne spune că Hristos „s'a făcut blestem pentru noi”, adică s'a pus în rândul celor blestemați, celor răstigniți, pentru a ne mântui pe noi. Prin patima de bună voie a Domnului semnul blestemului s'a schimbat în semnul mântuirii. Insuși Mântuitorul ne-a spus că după cum Moisi a ridicat în pustie șarpele cel de aramă, ca privindu-l să se vindece cei mușcați de șerpii veninoși, așa se cade „să se înalțe și Fiul Omului”. Adică să fie înălțat, răstignit pe cruce, cum a fost șarpele de aramă țintuit pe stâlpul cel înalt, pentruca prin patima și moartea lui să se vindece toți cei mușcați de păcat și să se mântuiască.

E limpede pentru ori ce om că cinstind s. Cruce, noi cinstim însuși patimile Domnului, izvorul vindecării noastre. Cinstim nu lemnul gol, arginul ori aurul din care e făcută s. Cruce, ci pe însuși Mântuitorul care a pătimit pe cruce și și-a vărsat sângele pe lemnul ei. Cinstim patul de moarte al Mântuitorului.

Cinstind s. Cruce nu suntem — idolatri, nu ne facem „chip cioplit să ne închinăm lui”, cum cred și ne acuză ereticii, sectarii, ci ne închinăm cu gândul la Domnul Isus Hristos și la patimile Lui. Semnul îl folosim — din lemn, piatră, arginul ori aur, pentru a ne aduce mai ușor aminte și a ne putea închipui mai ușor pe Isus cel răstignit pentru noi.

E o adâncă mirare pentru un om cuminte cum unele crezii și secte religioase, care au alungat Crucea din bisericile și casele lor, au putut spune, și mai spun și azi, că a te ruga și a te închina în fața s. Cruci este idolatrie, și calci porunca întâia dumnezească. Rătăcirea aceasta grea, cari i-a făcut pe unii eretici să pună un glob ori un cocoș pe turnurile bisericilor lor, iar pe sectarii de azi să arunce crucea din casă, — nu s'a putut naște decât din nepriceperea lor de a înțelege cultul s. Cruci, și mai ales mândricii lor care nu-i lasă să-și vadă rătăcire, nici când le-o arăți negru pe alb.

Cinstind s. Cruce drept credincioșii creștini cinstesc pe Hristos cel răstignit, patimile lui, dumnezeirea și omenirea lui într-o singură persoană, care ne-a

Din sfaturile doctorului Josif

Despre bolile ficatului

În cele ce urmează vom scrie pe scurt despre trei soiuri de boale de ale ficatului, cari deși prin semnele cari le arată se aseamănă foarte mult într-o altă — totuși se deosebesc mult în privința cauzelor cari le produc și a felului cum trebuiesc căutate.

Sifilis la ficat

Boala de sange numită sifilis adeseori atacă ficatul, mai ales în cazurile când cel molipsit de boală nu a avut grija să se curarisească la timp și în mod îndestulător. Boala se arată la ficat târziu de tot, uneori abia după 10—30 de ani dela molipsire. La început omul nici nu știe că este bolnav. Abia mai târziu bagă de seamă că îl apasă ceva în capul pieptului și îi scade pofta de mâncare. Pe încetul observă că îi se umflă pântecile din ce în ce mai mult, capătă dureri în dreptul ficatului, ba uneori are și fierbințeli, are mereu greață și varsă mâncărurile, uneori chiar amestecate cu sange. La început nici doctorul nu-și dă bine seama despre felul bolii și numai după ce face proba de sange (reacția Wassermann) găsește adevărata cauză a bolii.

Deaceea, este de mare însemnătate ca astfel de bolnavi să ajungă cât mai iute în mâna doctorului fiindcă la început se poate ajuta foarte mult, prin injecții contra sifilisului sau prin medicamentul numit jodură.

Mai târziu nici acestea nu mai sunt de folos și bolnavul moare din cauza nimicirii ficatului.

Cancerul ficatului (rac la ficat)

De câte ori găsim că cineva suferă de cancer sau rac la stomac, mațe ori altă parte a corpului, totdeauna trebuie să ne gândim că racul cu timpul trece și asupra ficatului. În aceste cazuri ficatul crește, se umflă, devine noduros la pipăire, iar pântecelul între se umflă din cauza apei care se adună în el. Bolnavul este cu totul lipsit de poftă de mâncare, adeseori varsă, slăbește văzând cu ochii, pielea i se îngălbeneste, ca lămâia, asemenea și albușul ochilor (gălbinare).

Starea aceasta merge din rău înspre mai rău și după cel mult 1/2—1 an bolnavul moare slăbit până la piele și oase. Boala nu se mai poate vindeca prin nici un fel de doctorie și nici prin operație.

Echinococul ficatului

Boala aceasta se capătă dela animale și anumite dela câini. De cele mai multe ori se îmbolnăvesc deci ciobanii cari trăesc timp îndelungat nedespărțiți de câinii lor dela turma cu oi. Câinii atinși de boală scot din ei niște limbrici foarte mici, cari dacă pătund în corpul omului, se așează de obicei în ficat și acolo în jurul lor se fac niște bășici cu apă, limpede ca apa de izvor. Aceste bășici cresc mereu și uneori se fac mai mari chiar decât este mărimea unui cap de copil. Pe măsură ce bășica sau cum îi zic doctorii cistul hidatic crește, bolnavul simte că îl doare și îl apasă în dreptul ficatului. Pe încetul observă că ficatul i se umflă mereu și îi îngreunează răsuflarea, iar uneori observă că capătă și gălbinare.

Boala poate deveni primejdioasă prin aceea că vezica se sparge și apa din ea se revarsă înăuntrul corpului înveninându-l sau că apa se preface în puroi, când apoi bolnavul capătă fierbințeli mari și poate chiar muri.

De aceea este bine dacă în astfel de cazuri căutăm cât mai din vreme ajutorul doctorului, care ne va prescrie cele de lipsă. De multe ori singurul leac este operația la care trebuie să ne supunem cu încredere și fără nici o frică.

Dr. I. S.

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Să ne legăm de pământ

Nu există un mijloc mai bun, mai sigur și mai desăvârșit, în scopul așezării proprietății agricole, pe baze solide și sănătoase, decât comasarea. Făcută cu cap, cu tragere de inimă și cu judecată dreaptă, această lucrare va ajuta, nespuse de mult, la deslegarea unei mari probleme naționale și în același timp va lega cu și mai multă tragere de inimă pe țărânul român, față de glia strămoșească. Nu, însă, așa cum s-au făcut comasările înainte de războiul mondial, când nu s'a urmărit altceva decât sărăcirea elementului românesc, prin confiscarea bunurilor acestuia sub masca comasărilor.

Doar, se știe cum dușmănește țărânul ardelean comasările făcute de comisii nedrepte și părtinitoare și reacțiunea lor contra acestora. Tocmai din pricina, că la baza lucrărilor acestor comisii, însărcinate cu efectuarea comasărilor nu stătea simțul de obiectivitate și dreptate, ci acela de rasă.

Este prea bine cunoscut răspunsul pe care țărânii români din Ocna-Sibiului, l-au dat comisiei de comasare, în anul 1914, când, revoltați pentru nedreptatea cu care s'a lucrat, au ridicat toate scriptele, registrele și alte piese ce se aflau în Primărie și le-au dat foc. După mărturisirile ocnerilor cari mai supraviețuiesc — aceea comisiune și-a îngăduit să fure pământul românesc și să-l dea altora, pentruca în chipul acesta să poată lovi cât mai bine pătura românească.

Într'adevăr, cine cercetează mai îndeaproape toate comasările, dinaintea anului 1918 în Ardeal, se va cutremura văzând de ce au fost în stare aceia cari în toate actele și manifestările lor n'au urmărit alt scop decât distrugerea vieții românești din Ardeal.

*

Astăzi, însă, lucrurile s'au schimbat. Țărânul român este chemat să primească comasările cu ochi drepti; să fie încrezători în judecata și obiectivitatea celor ce vor fi încredințați să le facă în viitor, fiind siguri că aceia cari le-au făcut și cum le-au făcut, nu le vor mai face. Căci, trebuie ținut seama, că cea mai mare pagubă pricinuită agriculturii noastre este și rămâne lipsa de aranjarea și întărirea proprietății agrare după regulile comasării. De aici înainte, dacă aceste comasări se vor face, ele vor fi făcute de români, după o chibuzință dreaptă și în folosul agriculturii. Prin urmare, de aici înainte plugarul nostru trebuie să-și schimbe părerile trecutului și să dorească fiecare și cât mai repede cu putință înlăptuirea comasării în comuna sa.

Câte foloase pot aduce comasările pentru plugăria noastră se pot resuma în următoarele:

1. Cu ocazia comasării proprietăților agrare, întreaga avere a omului, după ce e verificată și examinată de comisiunea însărcinată cu această lucrare, este trecută în Cartea Funduară, pe numele adevăratului proprietar, chiar dacă până atunci ar fi fost trecută pe numele cine știe cărui proprietar, care figura numai cu numele în cărțile funduare, însă în realitate proprietar și posesor al pământului era altul. Prin urmare, un prim mare folos al comasărilor este acela, că, în cărțile funduare se va trece proprietățile pe numele aceluia care de fapt le folosește.

2. Un alt mare folos al comasărilor este acela că proprietatea omului, după ce a fost clasificată (prețuită), i se adună fiecăruia la un loc și într'o singură tablă. În chipul acesta nu se va mai întâlni neajunsul ca un om cu un jugăr de pământ să-l aibă îmbrăcat în zece parcele și toată draga de zi de vară, plugarul să nu facă altceva decât să-și piardă vremea, pe căldurile cele mari, sau prin ploaie, mutându-se cu plugul sau cu carul și cu tot calabalăcul, dela un loc la altul de hotar. S'a făcut socoteală, că aceia care aveau o astfel de situație, pierdeau o jumătate din timpul lucrului cu purtatul dint'o margine într'alta a hotarului.

3. Când plugarul își are proprietatea comasată o seamănă și o rodește cum îi place și cum îi dictează interesele și nevoile sale.

4. Proprietatea așezată toată într'un singur dric de hotar, în cel mult două locuri, dă puțința omului să și-o apere cu ușurință contra celor cari ar încerca să i-o încalce și să i-o turbure, pe când dacă-i îmbrăcată în mai multe parcele, vecinic va fi în pricină și proces cu diferiți brezdași, lacomi după bunul altuia. Cu un vecin sau doi mai ușor te descurci și te înțelegi, decât cu douăzeci. Așa dar, fiecare agricultor trebuie să dovedească cea mai mare binefacere pentru agricultură și proprietatea sa: comasarea.

5. Terenul comasat se lucrează în întregime, fiecărei bucată de pământ i se dă o întrebuințare folositoare; nimic nu se lasă pustiu. Pe dealuri se cultivă pomi și vii, pe lunci și terenuri mai apătoase zarzavaturi, legume și altele potrivite, astfel că în regimul comasării nu vom mai vedea dealurile pline cu spini, iar luncile pline cu trestie și pipirig.

6. Pământul comasat se poate îngrășa mai ușor și îngrășămintele sunt cu mult mai de folos, ca acolo unde nu-i comasat și unde pământul se lucrează prin rotație. Acolo unde se lucrează prin rotație, într'un an, îngrășămintele nu ajută decât la înmulțirea buruienilor, pe când unde e comasat, îngrășămintele vor rodi pământul cu ceea ce ai semănat.

Mai sunt însă și alte foloase pe cari le putem culege de pe urma îmbrățișării cultivării pământului prin binefacerea comasării, dar despre acestea vom vorbi cu altă ocazie.

Deocamdată, stăruim să punem la sufletul țărânilor noștri, proprietari de pământ, binevoitoarea povață de a se pătrunde tot mai mult de importanța națională a comasării, lucrare pe care ei trebuie s'o dorească din toată inima, pentru a ieși din trista situație în care agricultorul român se află, mai ales în satele cu populație amestecată.

Aceeași povață stăruitoare o adresăm și cărturarilor satelor, precum și autorităților, chemate azi să ajute, din toate puterile lor, așezarea țărânilor în drepturile ei istorice, printr'o cât mai trainică legătură cu pământul, care ne-a fost și ne va fi leagăn și mormânt.

Nicolae Obeadă

Veterinarul satului

Animalele sunt o avere

Nici un om nu-și poate înjheba gospodăria fără animale. Cu boii își ară pământul, dela vaci mulge lapte, caii îl poartă dintr'un loc într'altul, oile îi dau lână și brânză, din slămina porcilor topește unsoare, galițele îi dau ouă și carne bună, iar cu mierea albinelor se îndulcește.

Traiul oricărui om e legat de aceste animale. Fără de ele e sărac și e mereu lipsit.

Animalele sunt o avere. Această avere trebuie bine chivernisită. Altfel e ca și o baltă, care se scurge îndată ce faci un șanțuleț.

Chivernisirea se face îngrijind animalele cât se poate de bine. Socotind folosul mare ce îl aduc, sunt și vrednice de îngrijire bună.

„Grija bună încunjură primejdia rea“. Dacă animalele de casă sunt îngrijite, le merge bine și sunt frumoase. Dacă însă nime nu-și bate capul cu ele, slăbesc, se îmbolnăvesc și pe urmă se prăpădesc.

Boalele nu sunt numai pe oameni, ci și pe animale.

Gospodarul cu minte, care ține pe lângă casa lui și animale, trebuie să vegheze într'una și când bagă de seamă că vre-unul s'a îmbolnăvit, cearcă îndată să-l vindece.

Pentru ca să-l poată vindeca, trebuie să cunoască boala.

Ce ne cere brazda românească

Cerul brazdei românești este întunecat.

El însă nu este întunecat de nori aducători de roade, ci de nori aprinși, aducători de prăpăd și smulgători de brazde.

Glia românească este amenințată de dușmanii, lacomi, de a se face stăpâni pe ea.

Noi însă știm că și în trecutul poporului nostru obidit, cerul a fost mai mult acoperit de norii amenințatori ai avutului și ținței noastre și totuși am răsbît prin toate primejdiile.

Ceeace ne-a ținut închezași în trecut a fost limba, legea strămoșească și frăția deplină. De aceea dușmanii poporului nostru, au încercat întotdeauna să ne răpească limba și credința și să ne învrăjbească. Dar au dat greș. Au început apoi a ne răpi pământul, lucrat cu atâta trudă și osteneală din moși în strămoși. Blestemul strămoșilor noștri însă i-a ajuns din urmă.

A venit războiul trecut și după el, România Mare prin reforma agrară, a adus brazda în stăpânirea celor cari o muncesc și care o iubesc.

Dumnezeu a vrut însă, să trecem prin încercări grele, atât în trecut, cât și astăzi, pentru ca să ne dăm seama, cât de scumpă este glia pe care ne-am născut și mai ales cât de mare este datoria ce o avem față de ea.

Pentru a ne lumina mai bine, să ne gândim numai că țărânul român, astăzi, are petecul lui de pământ, pe care îl lucrează. El îi culege roadele și le folosește cu familia lui, iar din prisos el, își face banii necesari altor lucruri.

Dacă privim dincolo de hotare, spre apus și spre răsărit, vom vedea că țărânii nu au pământ, nici casa sau gospodăria lor proprie, ci pământul cu recoltile și casele sunt ale grofului sau ale statului. Țărânii sunt doar muncitori de pământ sau slugi la moșiile mari în aceeași stare ca și acum o sută de ani. Toată truda țărânilor nu se răsplătește prin recoltă ca la noi, ci prin o mică simbrie în bani și în bucate cât să nu moară de foame.

Acesta este binele pe care se grăbesc dușmanii noștri să ni-l aducă. Ei nu văd cu ochi buni că Statul român a împărțit aproape tot pământul țării micilor plugari, mărindu-le moșiile și bunăstarea.

Deaceia, brazdele românești fiind amenințate trebuie să fim cu ochii în patru. Să nu ascultăm de sfaturile rele ce ni le șoptesc pe la urechi dușmanii în mod viclean. Să ascultăm de glasul strămoșilor noștri cari bate în inimile noastre românești, să ne unim și să contribuim fiecare după puterile lui la paza moșiei noastre strămoșești.

Apărând țara, ne apărăm fiecare pelecul nostru de pământ, ne apărăm pe noi și pe ai noștri.

La acestea trebuie să ne gândim cu toții în unele clipe, când asprimea vremurilor de război prin care trecem, ne încrețesc frunțile cu câte o grijă nouă, sau cu câte o sarcină, care ni se pare grea la prima vedere. După puțină chibzuială însă ne convingem că nimic nu este prea greu când ne este amenințat în-suși viitorul nostru și al copiilor noștri.

Cei care se simt legați de brazda românească să cugete asupra celor de mai sus.

Ing. agr. I. Rusu

Boalele, cari vin peste animalele de casă sunt multe. Unele sunt pricinuite de microbi — viețuitoare mici, pe cari le putem vedea numai cu instrumente cari măresc tare, altele vin din cauza locuințelor nesănătoase în cari petrec animalele și iarăși unele sunt pricinuite de loviri, împunsături, muncă grea ori răceală, iar altele vin din cauza hranei rele și nepotrivite.

De boale — ori care ar fi pricina lor — pot suferi atât vitele cornute, caii, porcii și oile, cât și galițele, albinele și viermii de mătase.

Când s'a îmbolnăvit vreunul dintre aceste animale, îndată trebuie lecuit. Altfel animalul se poate prăpădi.

Lecuirea se poate face ușor, dacă se cunoaște boala de care pătimeste animalul.

DUMINECA, IN SAT LA NOI...

Sub steaua
ciobanului

Îmbunătățirea rasei oilor

Cu ocazia ultimei ședințe a Sindicatului pentru îndrumarea creșterii oilor, ce s'a ținut la București, s'a discutat programul de activitate precum și măsurile pe care le va lua sindicatul pentru ca acțiunea de îmbunătățire a rasei oilor să poată da rezultate în cel mai scurt timp.

S'a stărut în deosebi asupra procurării de berbeci de rasă, care vor fi dați crescătorilor în schimbul berbecilor de calitate mai slabă. În acest scop sindicatul a și angajat un număr însemnat de berbeci. Deasemenea se va duce o acțiune susținută și continuă pentru tratarea bolilor la oi și în special a râiei. Pentru aceasta Comitetul a hotărât să se comande aparate speciale de deparazitare. În același timp comitetul a hotărât înființarea unor cursuri de pregătire a ciobanilor ce se vor ține la Oeria Palas, județul Constanța, unde, vor fi primiți ciobanii și crescătorii de oi. Sindicatul va da întreținerea și cele necesare învățătorei. Conform regulamentului aprobat de comitet, cursurile vor dura 3 luni, în iarnă. Deasemenea se va înființa o școală pentru pregătirea personalului ajutător la stâni. Cursurile vor dura un an și vor fi împărțite în partea teoretică și practică. Condițiunile de admitere și foloasele elevilor se vor anunța la timp.

Comitetul a mai aprobat și regulamentul pentru înființarea și funcționarea asociațiilor de crescători în cadrul sindicatului, și condițiunile ce trebuie să le îndeplinească crescătorii pentru a primi calificativul de turmă recunoscută.

FOIȘOARĂ

La școală

— Amintiri din Ardealul dealtădată —

Era ziua de Sfânta Maria a anului 1875. Imi aduc aminte ca astăzi... Tata venise dela biserică cu o ciorchină de struguri de ne-a strepezit dinții la toți; erau struguri din viile comunei vecine, Săcădate. Abia se desbracă de bundă, că și vine badea Ioan al Stanciului cu fratele său Irimia — Dumnezeu să-i ierte, că amândoi dorm somnul veșnic.

Ce vor fi plănuit acești oameni cu tata, nu știu; destul că i-am auzit:

— Părinte, ne-am hotărât; ce-o fi să fie. De vor fi de treabă îi dăm la cursul popiei, de nu, la cursul dascăliei, și dacă nici acolo nu vor face ispravă, îi facem lăcatuși. Să vezi Sfinția Ta, că nu suntem singuri: cantorul Marțian își duce pe Nechitu; Ioan al lui Lazăr pe Vasile și Mărcoiu pe David; Vlădășel pe Mihailă; Mihailă al Domicăi încă își duce băiatul; Chiva Fică de asemenea; Corcodel nu să lasă mai pe jos; Racotă vrea pe amândoi, ba chiar și văduva Postoaia își duce pe Gheorghe al ei la Sibiu, și să nu vorbim într'un ceas rău, Gligore al Danciului încă nu se lasă. Un întreg regiment. Ii scoatem pe Șasi din școli, nu altceva. Dar la anul viitor ce va fi? Nu vor mai încăpea prin școli! Are să fie nevoie de un nou gimnaziu.

— Bravo! le zice tata. Timpu-i scurt. Dacă v'ați hotărât, atunci mâine dimineață să fiți gata, că încep înscrierile; vă înțelegeți și cu „boresele“...

Așa este, părinte, dar cu boresele nici nu am vorbit; știu bine că ele vor face gură, că nu se prea pot deslipi de sdramaliciiăștia de copii; parcă i-am duce în cătane nu la școală.

Vorba n'a rămas vorbă, ci faptă, că în dimineața zilei următoare eram toți adunați în capul satului, la Lucoiu. Bieteles mame plângeau de sfâșiau văzdu-

FOLCLOR ARDELENESC

culegere de TEODOR MUREȘEANU

Cucule, cucuț frumos
Sboară prin Ardeal în jos,
Eu ți-oi spune-un sat cu nume
Și locul unde te-oi pune,
În grădina mândrei mele
Pe-un pomuț cu rămurile,
Măcar că te-or hâșăi
Tu de-acolo nu fugi.

Până ea ție ți-a da
Ochișii și gurița,
Nicăeri nu te opri
Până la mine-i sosi,
În ochii ei să mă uit
Și pe gură s'o sărut.

La fântână, la izvor,
Se'ntâlnește dor cu dor
Se sărută până mor.
La fântâna din grădină
Prins'a dorul rădăcină;
Eu mă duc să-l bag în sân,
Șapte rădăcini îl tin,
Eu mă duc să-l duc acasă
Șapte rădăcini nu-l lasă.

Când eram de nu iubeam
Unde mă culcam dormeam,
Dar acum de când iubesc
Mă culc, nu mă hodinesc,
Tot la badea mă gândesc.

Bate vântul iarba 'nspică
Dorul mândrei rău mă strică,
Bate vântul iarba crește,
Dorul mândrei mă topește.

Măi bădiță, strugur dulce,
Fă-mi cu capul când te-i duce,
Iar dacă nu-i cuteza
Trage-mi numai cu geana
Să viu după dumneata.

ciului avea o a doua muiere, care era mamă mașteră pentru Vasile al ei, și plângea și ea. El, văzând-o că plânge a zis: „Asta nu e semn bun, mai că-mi vine s'o iau înapoi spre casă“... Dar rușinea față de ceilalți nu l-a lăsat.

Încărcați în trei căruțe, am plecat, odată cu scoaterea ciurdei din sat, la Sibiu, și pe la ceasurile opt am ajuns la „Cârciuma Poliacului“. Ne-am scuturat de praf, am dat cu puțină apă pe ochi, și cu câte un covrig în mână am pornit spre târgul cel mic, fără a mai avea nevoie de pieptenat, că, încă din ajunul plecării, o cătană, cu hopșitul în șerpar, ne dichisise acasă, de sămănau capetele noastre cu pepenii.

În târg ne-am îmbrăcat cu așa numită haină de diac, un recăl de postav vânat și așa am pornit spre gimnaziul săsesc, unde toți am fost primiți în clasa a doua primară, afară de Vasile al lui Gligore al Danciului, care văzând pe dascălul nemțesc cu glăjile la ochi (ochelari) un anume Frederic Sturm, a rupt-o la fugă și nu s'a oprit decât în fundul căruții... El a fost întâiul care a isprăvit mai repede cu gimnaziul.

După înscriere, ne-am instalat cu toții în cvartir la un măcelar de lângă casarma infanteriei, și luându-mi rămas bun dela părinți, am rămas în Sibiu, alegându-ne cariere ca: doctori, protopopi, ingineri și alte meserii mai înalte, cântând veseli, în cor, de atâtea voci câți eram la număr:

Frunză verde liliac,
Dulce-i gura de diac,
Dar nu-i dulce, nici sălcie,
Numai cum îmi place mie.

De acum la școală, că nu-i glumă! Și ne mergea bine, că nu eram necopți la cap, eram binisor răsăriți: cu trei din noi se umplea o bancă, pe când sași încăpeau câte zece într'una.

Achitarea datoriilor

Făcându-se o asemuire între împrejurările de față a prețurilor la produsele agricole și obligațiile de plată din legea conversiunii datoriilor agricole, s'a ajuns la concluzia că aceste împrejurări sunt cele mai prielnice pentruca țărănimea să se poată descolțosi de datoriile față de bănci.

Se știe că în anul 1934, când s'au statornicit modalitățile prin care țărani și agricultorii se pot achita de datorii, prin legea conversiunii, s'a făcut o reducere de aproape trei sferturi din capitalul de plată. S'a mai dat puțința celor în cauză să poată achita sumele în termen de 17 ani.

La aceste simțitoare înlesniri a mai venit apoi împrejurările de față, cu prețuri simțitor urcate pe unele produse agricole, fapt care dă puțința, celor binevoitori, să-și poată achita fără prea multă sa cină obligațiile față de bănci.

Într'adevăr dacă asemănăm prețurile de azi la produsele agricole cu cele din anul 1934, ne putem da ușor seama cât de urcate sunt cele de față. Acest spor de prețuri — după unele socoteli — merge până la o mie la sută, adică de 10 ori mai mult.

Să ne lămurim. Un agricultor, care, cu 10.000 lei împrumutați dela bancă înainte de 1934 și-a putut cumpăra o pereche de boi, astăzi, după 9—10 ani de folosință are puțință să-și acopere datoriile redusă potrivit conversiunii, la 2500 lei, cu prețuri a 3 găște sau 4 perechi de pui.

Un alt exemplu: un agricultor care cu 3000 lei și-a cumpărat înainte de 1934 o vacă cu lapte, poate să scape de datorie, potrivit înlesnirilor făcute prin legea conversiunii, cu prețul a 10—12 litri de lapte adică cu prețul mulșorii numai pe două zile.

Și să nu se nesocotească, că aceasta după 9—10 ani de folosire a laptelui produs, pe an și câțiva vitei de prăsilă.

Stând strâmb și judecând drept, vom constata că Statul a făcut toate înlesnirile cu puțință, pentru a veni în vremea sa în ajutorul agricultorilor năpâditi de datorii.

La rândul lor, azi, agricultorii datornici au datorita să răspundă cu toată înțelegerea, pe care datorează un cetățean bun, Statului.

Mihailă, al lui Vlădășel, al lui Ioan al Stanciului și al lui Mihailă al Domicăi au plecat pentru sărbătorile Crăciunului acasă, la cartaboși, și nu i-au mai putut aduce înapoi la învățat nici cu trei părechi de boi. Ei au isprăvit-o grabnic cu școala, au rămas acasă, unde nu mult după aceea s'au și însurat.

Din clasa a treia gimnazială, drăguțul de împărțit ne răpește pe Vasile al lui Ionu lui Lazăr și îi schimbă cariera de doctor cu aceea de căprariu.

În anul următor, al lui Racotă îi urmează, iar din parte găsesc azil în Seminariul Andreian, ca ascultători la cursul pedagogic, și au ajuns apoi luminătorii generațiilor tinere în comunele lor.

Mai rămăsesem patru, cari am avut fericirea de a intra în gimnaziul superior, dar unul s'a poticnit chiar la început și numai trei au absolvit.

De sub Surul

S N O A V E

Tot țiganul

— E adevărat că ești hoț, țigane?
— Nu-i adevărat, dom' judecător!
— E adevărat, țigane, că ai furat găina omului?
— Nu-i adevărat, dom' judecător!
— Auzi ce spune martorul.
— Spune așa, pentrucă are ciudă pe mine.
— Are ciudă? Și de ce are ciudă tocmai pe tine?
— Ii supărat că nu m'a prins când i-am furat purcelul.

Uu anunț la gazetă

„Caut șobolani mari, buni de prăsilă. Imi trebuie pentru ca să dau înapoi casa pe care am luat-o în chirie. În contract se spune că trebuie să predau cu tot ce am găsit înlăuntru, la primire. Pe atunci ea avea șobolani și azi nu mai are. Cine are șobolani să mă ajute.“

NOUTAȚI

Recordul de zbor al fluturilor

De curând s'a descoperit un fluture într'un grădinar de grindină.

Deoarece grindina se formează în straturi foarte late ale aerului, fluturile trebuie să fi sburat la înălțime mare. Făcându-se experiențe cu avionul, s'au zburat la 6000, 8000 și chiar 10.000 m. înălțime și mai multe decât fluturi. Se presupune că insectele pot fi duse în sus prin curenți de aer. Majoritatea lor sunt așa de mici că pot fi zăriți numai la microscop.

Cea mai „mare” Regină din lume

Cea mai mare regină din lume, Majestatea Sa Sărbătoasă Tubă, se află în jenă financiară. Această femeie este „regină” și ca proporții având o înălțime de 190 cm. Ea este stăpâna a 300 de insule din Pacific și vrea acum să-și lichideze bunurile, deoarece nu mai primește credite. Vânzarea acestor insule în condiții vulcanice este în curs. Regina a scos prospecte, cărți care se arată foloasele fiecărei insule, neuitând să vorbească despre frumusețea locuitorilor. Ea se va duce să rămână cu grupul insulelor Honga-Tubă în capitala Niukoulafola, unde poate domni peste 1000 indigeni și 440 de albi.

La început de an școlar

Zilele acestea, porțile tuturor școlilor, de toate categoriile, se vor deschide, pentru a primi în ele pe tineretul neamului.

Cu toate greutățile timpului, opera de educație a noastră și-a întrerupt calea, ea este continuată de unii tineri mai mult suflet, cu mai multă înțelegere și cu mai multă dragoste. Părinții, frații și copiii noștri, se alătură în ploaia de gloanțe a frontului de luptă. În anul acesta, la apelul făcut de începutul anului școlar, vor lipsi mai mulți educatori ca în anul trecut.

O parte din ei, sunt tot pe front la datorie, o parte — cei mai buni — sufletul lor de mult s'a dat în stăruințele cerești ale împărăției lui Dumnezeu. Rămân la datorie o parte; aceștia sunt cei care trebuie să se înhamă cu toată convingerea, cu dragoste fierbinte, cu uitare de sine, cu însuflețire și cu pricepere la nobila lucrare de creșterea tineretului. Acum la începutul anului școlar, — noi educatorii — să chemăm sincer lângă noi pe tineretul neamului, spre a-l îndruma, spre rosturile sfinte ale neamului. Părinți, învățători, preoți și toți doritorii de mai bine ai neamului, să-și unească cugetele și puterile spre a îndrepta copiii neamului spre idealul potrivit nevoilor lor sufletești și fizice precum și nevoilor mari ale neamului. Toți trebuie să urmărească un singur scop: Patria și dorurile ei.

Tineretul din front și tineretul de acasă, să fie unita spre care, să ne plecăm urechile inimii noastre admirația, dragostea și pasul acțiunilor noastre. În timpuri grele, se probează valoarea și puterea unui neam. Neamul nostru, s'a călțit, s'a întărit și-a trântit în pământ toate troienele vrășmășilor din afară și în țară, prin suferințe și răbdare. Cu o mână pe cruce cu cealaltă pe sabie, bătrânii în altare și tinerii la hotare, așa ne-am născut și prin acestea vom trăi și vom birui în veacuri. În aceste credințe trebuie să creștem și să întărim generațiile de azi și de mâine ale neamului nostru. În familie, școală, biserică, societate și armată, tineretul să găsească terenul propice dezvoltării sale trupesti și sufletești. Țara de mâine, să fie cum sunt generațiile de azi.

Un om luminat al neamului, d. Prof. I. Simionescu spune: „cu cât va fi mai conștientă ideea de participare a celui mai umil dintre noi la viața statului, cu atât zilele bune, de glorie și de cinste pentru țară, se vor apropia și înmulți. Crizele mari și nenorocirile unui neam, se pot înlătura numai prin munca desinteresată și pricepută a fiilor lui.

Trăim vremuri pline de glorie pentru neam! Am dobândit granițele din răsărit, să muncim și să murim pentru dobândirea și a celor din apus.

Din cugetările oamenilor mari

„Nu este bogată o țară plină de bogății, ci o țară liberă!..

Intâmplări de peste săptămână

In țară

Cu prilejul a 3 ani de Demnie a M. S. Regelui

Direcțiunea generală P. T. T. a fost autorizată să bată un timbru comemorativ cu ocazia împlinirii a 3 ani dela urcarea pe tron a M. S. Regelui Mihai I, și venirea d-lui Mareșal Ion Antonescu la conducerea Statului. Timbrele vor reprezenta pe „Mihai Viteazul”, încadrat de figurile M. S. Regelui Mihai I, și a d-lui Mareșal Ion Antonescu și se vor scoate în 100.000 exemplare.

Timbrul va avea valoarea de 40 lei, din care 16 lei reprezintă taxa postală și 24 lei suprataxă.

Sumele rezultate din suprataxă, se vor încasa de Direcțiunea generală P. T. T. și se vor pune la dispoziția Președinției Consiliului de Miniștri, pentru operele de binefacere ale invalizilor de războiu sau altă destinație pe care dl Mareșal Conducător o va hotărî.

Timbrele au fost puse în circulație pe data de 6 Septembrie 1943, și vor avea putere de francare timp de 30 zile dela această dată.

Decorarea drapelului Reg. de Artilerie Grea

Printr'un înalt Decret Regal s'a răsplătit cu ordinul „Mihai Viteazul” cl. III-a, Drapelul Regimentului 7 Artilerie Grea, pentru devotamentul, pricepera și spiritul de sacrificiu cu care ofițerii, subofițerii și trupa acestui regiment au acționat sub ordinele Corpului I Armată, pe frontul Odesei, dela 1—16 Octombrie 1941, intervenind de multe ori din proprie inițiativă cu foc masiv asupra contraatacurilor date de inamic.

Datorită priceperii și spiritului de sacrificiu al ofițerilor și trupei, a sprijinit cu rezultate uimitoare atacul Corpului I Armată pentru cucerirea satelor Gniliakowo, Foima, Balka, Holodnaja și pădurea Andreewka, continuând să tragă chiar atunci când erau bombardată și mitraliați de aviația inamică.

Funcționarea poștei la sate

Incepând dela 1 Septembrie a. c., serviciul poștal la sate va funcționa potrivit normelor decretului-lege din 19 Iunie 1943, care prevede că oficiile poștale comunale vor fi conduse de funcționari administrativi (casieri, secretari comunali, etc.).

În baza acestei reorganizări a poștei rurale, corespondența va fi împărțită la domiciliul sătenilor cu ajutorul premilitarilor și al jandarmilor. Concursul dat de administrația țării va fi astfel făcut încât să nu turbure cu nimic bunul mers al serviciului administrativ respectiv.

La cursurile de perfecționare ce se vor ține pe lângă prefecturile de județ în toamna acestui an, funcționarii rurali desemnați să conducă oficiile poștale comunale, vor fi puși la curent și cu toate problemele poștale.

De peste hotare

Intrevederea dintre Eden și Maisky

În cursul săptămânii trecute, d. Eden, ministrul de externe al Marii Britanii a primit pe d. Maisky, fost ambasador al Uniunii Sovietice la Londra, și în prezent vice-comisar la Ministerul Afacerilor Externe U. R. S. S. După cât se spune, s'ar fi discutat rezultatul conferinței dela Quebec și puțința tinerii conferințe între Roosevelt, Churchill și Stalin.

Demisia guvernului Danemarcei

După evenimentele din Danemarca cari au dus la înăsprirea măsurilor de autorități de pază germane, guvernul danemarcei a demisionat. Treburile Statului danez s'au dat în mâna de autoritățile germane. Familia regală a fost stabilită la castelul „Sans Souci”, Regele Cristian ar fi ușor suferit de o boală și Danemarca a fost dezarmată.

Pomenirea victoriei ruse

Cu prilejul celei de a 1000-a aniversări dela Grivița s'a oficiat în România un Te-Deum pentru pomenirea eroilor și piile Bulgariei. Membrii guvernului român, ministrul I. Cristu, colonia română din Bulgaria și teritoriilor bulgare, au luat

Arestarea Contelui Ciano

Se află că fostul ministru de externe al Italiei, Ciano, a fost prins în momentul când încerca să treacă frontiera în Franța, pentru a merge în Spania. El era mascat în țaran și avea asupra sa 500.000 franci francezi. Odată cu el au fost arestați soția și cei trei copii ai săi. Averele Contelui Ciano și a altor fruntași fasciști a fost confiscată din ordinul guvernului Badoglio.

Luptă între comuniști și poliție în Balcani

Acum câteva zile a fost descoperită în ținutul Balcanilor de către poliție o organizație de comuniști-teroriști care a fost aproape complet nimicită.

Într'un duel de foc au fost uciși 9 comuniști și vreo câțiva prinși. Numai puțin au putut scăpa.

Un trimis al Papei spre America

Trimisul special al Sfântului Scaun, Monseniorul Enrico Galeazzi, a plecat cu avionul, trecând prin Spania până în Portugalia iar de aci la Washington. În cercurile Vaticanului, această călătorie este pusă în legătură cu lucrarea diplomatică a Sfântului Scaun. Se crede că Monseniorul Galeazzi ar avea asupra sa un mesaj particular al Papei către d. Roosevelt.

Mii de lucrători suedezi otrăviți

Ziarul „Social Demokraten” aduce vestea că mii de lucrători din uzinele de vulcanizare și pentru fabricarea mantalelor de cauciuc sunt, mai mult sau mai puțin, otrăviți. Anchetele ce s'au făcut într-o uzină din Stockholm, au dus la rezultatul că 6 din 7 lucrători dau semne de intoxicație cu gazele ce se produc din benzina întrebuintată la vulcanizare.

Teroriștii arestați la Paris

În urma unei percheziții, în cursul căreia au fost schimbate focuri de armă, jandarmeria a reușit să aresteze o bandă de teroriști, care săvârșise numeroase atentate în regiunea Goussainville.

Ținuta Turciei

Cu ocazia participării la deschiderea Târgului internațional dela Izmir, d. Saracioglu, președintele consiliului de miniștri turci, a ținut o cuvântare, în care vorbind de ținuta Turciei, în fața evenimentelor internaționale dela ordinea zilei a spus, printre altele:

În ultimii 21 de ani am adus armata noastră pe un nivel pe care îl știu prețui atât prietenii noștri și dușmanii noștri. Suntem convinși că dacă vom fi siliți să luptăm, această armată va câștiga glorie neasemuită steagurile turcești.

Un apel al Papei pentru

Din prilejul împlinirii a patru ani de la moartea Papei a ținut în ziua de 1 Septembrie o cuvântare adresată lumii într-un discurs radio al Vaticanului.

Timp de un sfert de oră a vorbit despre examinarea amănunțită a războiului și a crimelor prinse de Sfântul Scaun și a cererilor de milă și ligeranți să ajungă la un acord și să sa cuvântare în

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI“

Oameni vrednici

Moș Ion Băncilă n'a mai fost în orașul din apropiere din 1919 când au venit în Ardeal, să-și vadă noua țară și pe cetățenii ei Regele Ferdinand, întregitorul României, însoțit de Regina Maria, mândră ca Ileana Cosânzeana din poveste. A venit atunci tot satul la primirea perechii Regale și nu putea rămânea nici el acasă. Dealtfel pe-atunci avea numai cincizeci de ani, și era om în toată virtutea. Ion Băncilă era însă un om căruia nu-i plăcea să meargă la oraș nici în tinerețele lui. Când avea de vândut ori cumpărat, își trimetea nevasta. Nu-i plăcea între străini și era scârbît că orașul nu era românesc ca și satul lui, și ca și toate satele din jur... Acum avu de lucru la Cărțile funduare, apoi la Notarul Public, unde trebuia să se prezinte personal și să subscrie niște acte. Așa că, după ce amână cu anii, acum om trecut de șaptezeci se teme să nu-l ajungă moartea și să-și lase copiii cu lucrurile privitoare la avere nehotărîte. Nu-i vorbă, stăruiră și copiii, — oameni căsătorii și ei, să nu mai amâne.

După ce isprăvi, umblă multă vreme cu feciorul lui cel mai mare pe ulițele orașului, mai ales prin cele din orașul vechiu, unde trăseseră cu căruța la o crăsmă... Feciorul dela o vreme căzu pe gânduri: ce l'o fi apucat pe bătrân de se oprește așa de des și citește cu glas tare, numele tuturor firmelor românești? Doar, nu va simți că acum e pentru cea din urmă oară în viața lui în oraș? Doar nu-și va presimți moartea?

Moș Ion Băncilă era tot mai vioiu, tot mai vesel, cu cât citea mai multe nume de firme românești. Umblară vreo două ceasuri, și feciorul cădea de pe picioare de ostenit, în vreme ce bătrânului nici nu-i păsa de osteneală.

— Hai, tată la căruță, să îmbucăm ceva! Te vei fi ostenit și dumneata de-atâta colindare.

— Nu m'am ostenit, dragul meu, că-mi crește inima de ce văd. Mai sunt?

— Ce să fie?

Bolte de aceste românești, măcelării, birturi. Mai sunt destule, și pe alte uliți.

— Să le vedem pe toate!

— Și să le vedem pe toate!

— Și să le vedem pe toate! Inainte vreme, înaintea Mare, dacă erau trei-patru nume

ta n'ai mai fost la oraș de peste douăzeci de ani multe s'au

it neguțătorii aceștia ro-

mulți su * din satele

Despărțămintele noastre la lucru

Alba

Despărțământul județean al „Astrei“ Alba-Iulia, își continuă programul dinainte stabilit, trimițând în satele din județ o serie de conferențieri valoroși cari au dus cuvântul așteptat de țărănimea dela brazdă. Sunt foarte puține satele cari n'au fost cercetate. D. președinte prof. Eugen Hulea, poartă o grijă deosebită acestei acțiuni și ține cu orice preț ca ea să continue.

Conferințele „Astrei“ s'au ținut în vremea din urmă în comunele: Drâmbar, Șeușa și Ciugud. Astfel în comuna Drâmbar a vorbit p. consilier vicarial Teodor Ciuruș, în Șeușa, prof. Vasile Mărgineanu, iar la Ciugud prof. Lucian Munteanu. Toți conferențierii au arătat cu o deosebită atenție că niciodată vremurile nu au cerut atât de imperios ca acum, să fie întărită solidaritatea națională.

Pe lângă acțiunea culturală, „Astra“ mai are în programul său și o latură de întărire economică a satelor noastre prin cooperatie. În acest scop trebuie făcut pomenire de adunarea generală a țăranilor din comuna Bărăbanț, pentru înființarea unei cooperative a cercului cultural local condus de p. Comes.

La adunarea generală din 22 August c. dela Bărăbanț au fost prezenți d-nii: prof. Eugen Hulea președintele „Astrei“, secția județului Alba; Dr. Peculea pretorul plasei Alba-Iulia și Ioan Popa-Zlatna, președintele cooperativei „Horia“ din Zlatna și prefect al Șoimilor din cadrele „Astrei“. S'au înscris peste 100 de membri, cu un capital de 150.000 lei, lista rămânând încă deschisă. „Astra“ secția Alba-Iulia a scris suma de 100.000 lei.

Cooperativa dela Bărăbanț va avea caracter de aprovizionare și valorificare. Constituirea acestei cooperative se va face într-un timp apropiat.

*

Cinste intelectualilor și țăranilor de pe valea Mureșului, pentru munca ce o depun sub steagul „Astrei“.

Mediaș

În frunțașă comună Șaroș, s'a ținut Duminică o însuflețită manifestație patriotică, organizată de secția de propagandă culturală a Despărțământului „Astrei“ Mediaș, cu concursul cercului cultural local.

În acest scop, a sosit acolo o echipă formată din d-nii: prof. N. P. Văldomir, președintele secției; preot Valer Stoian, subinspector școlar; f. Mureșanu și inv. director Vasile Peter.

Întreaga populație românească, în frunte cu intelectualii locali: preot Grigore Suciu, președintele cercului cultural „Astra“; director școlar Ștefan Filip; aj. primar Vasile Serean; perceptor N. Bozoșan, etc., a primit cu toată dragostea pe solii „Astrei“.

Între cuvântări, elevii școlii primare, sub conducerea d-lor dir. Șt. Filip și inv. A. Chirtoș, au prezentat un program artistic, plăcut și vioiu.

La urmă întreaga asistență a cântat „Deșteaptă-te române“.

După serbare s'a vizitat biserica ortodoxă, construită în anul 1798, fostă până târziu sediu proto-biscesc; biserica unită construită în anul 1864 și școlii locale de școală primară, o construcție monumentală care așteaptă doar să fie sfințită.

le ajute Dumnezeu! Drept să-ți spun, eu niciodată că românii pot face negoț și să se facă bine că am venit să văd cu ochii de-a muri. Acum, de-a mai mare! Ști ce, fătul meu? Până voi mai aduci și pe mine decâteori vei veni

Și pentru ce vrei anume când urni nimeni de-acasă?

prin prăvăliile acestor oameni au răzbit. Eu cred că nu ca Stan și Bran dela noi. zători. După gândul meu, e vor face și orașele ro-când vei intra în ele.

Abrud

Reorganizat pe baze sănătoase, Despărțământul „Astrei“ Abrud, a desfășurat, în ultima vreme activitate dintre cele mai bogate, care se înveceste a fi pomenită în acest loc, unde se ia act de satisfacție, despre tot ceea ce se înfăptuește sub steagul „Astrei“...

Din darea de seamă a Despărțământului „Astrei“ Abrud, de sub președinția d-lui E. Rafiroiu, se prinde printre multe alte frumoase realizări, că lunile din urmă s'au introdus în Despărțământ registre și imprimare pentru casă și corespondență; s'au curat și trimis la 20 Cercuri Culturale registre procese verbale, câte 20 broșuri cu nutremânt fletesc, împreună cu regulamentul Asociațiunii; s'au înființat 10 Cercuri Culturale și s'a reorganizat o parte din cele vechi.

S'au deplasat în comunele din Despărțământ luând parte la reorganizarea Cercurilor Culturale rostind conferințe cu subiecte potrivite lumii de sate, d-nii: E. Rafiroiu, președintele Despărțământului; Dr. Grigorie Trif, președinte de Tribunal; Lascu, primpretor; judecător Cimpoieru; I. Simulescu și I. Roman; Procuror Gh. Goima; N. David, primar; Dr. Șuteu; Dr. Mitrofan și Cpt. Onciu.

Cu ocazia deplasărilor în mijlocul populației de sate, reprezentanții „Astrei“ din acest Despărțământ s'au interesat indeaproape de anumite probleme ordin economic, sanitar și național, stăruind și arătând, pe cât le-a fost cu putință, la promovarea standardului de viață a țărănimei.

Dacă la cele de mai sus mai adăugăm și faptul că Despărțământul Abrud dispune azi de o clădire sediu cu toate anexele reclamate de regulamentul Asociațiunii, ne putem mai bine da seama, cât rodnică și folositoare s'a făcut munca din ultime două luni.

Gura Roșie

Cercul Cultural „Astra“ din Gura Roșiei, abia înființat de 2 săptămâni sub prezidenția D. Tom Nicolae, a organizat în ziua de 29 August a. c., o serbare câmpenească în „Parcul brazilor“... Au participat cca 1500 oameni, intelectuali, țărani și lucrători industriali, veniți din Abrud, Abrud-sat, Roșu Montană, Cărpiniș, Vărtop, Șohodol și alte cătunuri din jur. Serbarea a decurs în cea mai plăcută atmosferă de monie socială și românească.

S'a realizat cu ocazia aceasta un venit net de 40.000 lei, care a fost destinat pentru renovarea școlii primare din loc. Este de remarcat frumoasa conlucrare dintre localnici, cu personalul uzinelor Șt. tului din Gura Roșiei și cu lucrătorii industriali din regiune. Serbarea a fost patronată de o delegație a Despărțământului în frunte cu dl Ing. Rafiroiu.

Dați-vă copiii la școli practice

Ministerul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor în dorința de a spori calitatea personalului tehnic a luat hotărîrea de a înființa pe ziua de 1 Octomvrie 1943, o nouă Școală de Subingineri de Lucrări Publice în Iași, în afară de cele două școli existente în prezent în București și Timișoara. Cursurile școlii durează trei ani. Pe lângă școală va funcționa un internat. Examenele de admitere în această școală se va ține în zilele de 1—5 Octomvrie 1943. Condițiunile de admitere se pot vedea în prospectele școlii afișate la Prefecturile, Preturile, Primăriile, Liceele, Tribunalele, etc. tuturor orașelor din Moldova, Bucovina și Basarabia.

Inscrierile se pot face de acum la Direcțiunea Școlii în Iași, Str. I. C. Brătianu Nr. 172—174.

Nu uitați, că plata la timp a abonamentului a fost o datorie, care a onorat întotdeauna pe cititorii „Foi Poporului“.

Unificarea juridică

Despre copiii adoptivi

Aproape în toate satele noastre se întâlnesc cînd cineva care nu are copii, își ia un copil de suflet sau îl adoptează cum spune legea. Deci adopția nu este altceva decît înfierea sau luarea de sut a unui copil. Acela care ia se numește tată adoptiv, iar copilul luat de suflet se numește copil adoptiv.

Cine poate adopta

Ori cine poate adopta, numai atît că legea pune anumite condițiuni. Părinții cari vor să adopte copii trebuie să aibe 50 ani împliniți, iar copiii ca să poată adoptați trebuie să fie cu cel puțin 18 ani mai tineri decît părinții adoptivi.

Atunci cînd copilul este minor, adopția trebuie făcută cu învoirea tatălui legitim, iar în lipsa acestuia a mamei sau a tutorului legal.

De obicei adopția o fac soții, adică bărbatul și soția, dar nu e necesar ca totdeauna să adopteze împreună, se poate ca numai unul din soți, soțul singur sau soția singură să adopteze un copil.

Bărbatul poate adopta pe fiica sa vitregă, tot așa mama poate adopta pe urmașii fiicei sale. Nepotul poate fi adoptat de bunică sau bunic, dar nu se poate adopta însă frate pe frate.

Pentru adopția unui minor e nevoie de un contract încheiat între reprezentantul legal al minorului și tatăl adoptiv adică a celui care vrea să înfiereze sau să ia de suflet.

În contractul care se face, se vor trece toate drepturile pe cari tatăl adoptiv le dă copilului adoptiv. Copilul adoptat primește numele tatălui adoptiv. Cînd copilul este adoptat numai de soție, el primește numele soției care l-a avut din naștere și nu numele care-l are după soț prin căsătorie.

Ce drepturi au copiii adoptivi

Copiii adoptivi, sau luați de suflet, au aceleași drepturi ca și copiii legitimi adică născuți din căsătorie. Ei moștenesc pe tatăl adoptiv la fel cu copiii legitimi. Dar faptul că un copil este adoptat de un străin, aceasta nu înseamnă că îl pierde drepturile pe care le are după familia sa proprie. Un copil adoptat moștenește și pe tatăl său adoptiv și moștenește și pe părinții săi adevărați.

Chestiunea de care am vorbit mai sus, este valabilă atunci cînd nu este trecut în contractul de adopție drepturile de moștenire după tatăl adoptiv. Se poate însă ca cineva să adopteze un copil și în contract să arete că îl adoptă dar nu-i dă drept de moștenire după el. Numai cînd în contract nu se prevede acest lucru, atunci copilul adoptiv moștenește la fel cu copilul legitim, adică acel din căsătorie.

Cît timp durează adopția

Adopția durează atît timp, cît există contractul de adopție. Dacă un tată care a adoptat un minor, dorește să-l lase iar sub îngrijirea părinților săi legali, aceasta o poate face dar numai cu învoirea reprezentanților minorului.

După desființarea contractului, minorul adoptat revine iar sub îngrijirea și pîerea părinților săi legitimi.

(I. D.)

Lucrări de folos obștească

În ziua de 6 Septembrie 1943, s'a inaugurat în oraș o serie de lucrări edilitare de interes obștească inițiate de către administrațiile locale după direcțiile Domnului Mareșal Antonescu și cu sumele puse la dispoziție de Ministerul Afacerilor Interne din fondul comun. Numărul total al acestor lucrări este de 2630, dintre care 1935 în județe, iar 695 în municipii și orașe de reședință.

Dintre cele mai însemnate lucrări se amintesc: 16 centre administrative, 119 primării și preturi, 166 școli, 41 biserici, 33 dispensare, 115 băi populare, 13 sămine de zi, 14 case culturale, 73 ateliere comunale, 122 grajduri comunale, 957 poduri și podețe.

Cuvântul Conducătorului către Țară

Din prilejul împlinirii a trei ani de guvernare d. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului a adresat țării următoarea proclamație:

„Se împlinesc azi trei ani de luptă grea și de muncă trudnică în serviciul Țării și al istoriei.

Am găsit Statul cu granițele prăvălite, cu demnitățile lovite, într'o gravă desorganizare.

Am trecut prin frământări grele și am purtat o luptă dreaptă de desrobire a pământurilor strămoșești. Am făcut tot ce omeneste era posibil, în cesuri grele și aspre.

Activitatea guvernului din acești trei ani de sbucium și împlinire va fi înfățișată Țării prin dări de seamă care vor arăta ce am înfăptuit pentru agricultură, pentru comerț și industrie, pentru armată, pentru învățământ, pentru biserică și pentru justiție;

pentru spitale, pentru muncitori și pentru asistența socială; pentru drumuri, lucrări publice și comunicații; pentru propaganda națională și cunoașterea țării în străinătate; pentru invalizi, orfani, văduve și refugiați; pentru funcționari și pensionari.

Las faptelor ce vor fi înfățișate Țării să vorbească tuturor celor care vor să judece nepărtinitor strădania noastră.

Bună starea ordinii noastre economice, deplină noastră ordine de muncă și unitatea sufletului românesc în fața primejdiei stau temelie celui de al patrulea an care începe azi.

Cu credința în Dumnezeu strămoșilor noștri, să înfruntăm uniți, încercările ce vor mai veni și să ne continuăm lupta pentru dreptatea noastră și munca pentru drepturile noastre, fără nici o șovăire“.

Nutrețul și așternutul pentru vite

Iarna ce a trecut a fost foarte grea pentru agricultorii cu un număr mai mare de vite, puse la iernat, din cauza nutrețului. În anul trecut, păioasele au dat recolte foarte slabe, atît în boabe cât și în paie. Deasemenea fânatele încă au fost destul de slabe.

În schimb anul acesta, recoltele de păioase sunt multumitoare, astfel că agricultorii vor avea paie îndestulătoare. Fânețele naturale și fânețele semănate au produs recolte slabe, din cauza timpului răcoros și ploios din primăvară și a secetei mari din vară.

În unele părți, cum este pe Țara Ohului, unde pămîntul este sărac și duce lipsa de apă, fânețele au produs recolte nespuse de reduse.

În acest an, fânețele au fost foarte tare năpădite de o iarbă rea numită „sunătoare“ sau „clocotiș“, care crește în vetre mari și pe acele locuri pier celelalte ierburi valoroase. Fânețele semănate, adică trifoiul, lucerna, borceagul, sparceta și celelalte, încă n'au produs în acest an recolte multumitoare.

Prețul fânului și al prințelor, în anul trecut a fost foarte ridicat, dar nici acuma prețul lor nu putem să spunem că este scăzut, el fiind tot mare și cei cari țin vitele din cumpărat de nutreț, nu mai câștigă nu pot să aibă.

Deci, și în acest an ca și în anul trecut, grija de nutreț este mare și agricultorii caută să scape de unele vite la târguri, ca să nu le bage pe iernat, căci fără nutreț suficient trebuie să vîndă la primăvară, o vacă, ca să fie câteva luni două juninci sau doi viței.

• Agricultorul sărguincios, trebuie să-și facă, calculul necesar, de cît nutreț are nevoie peste iarnă și să nu bage la iernat mai multe vite, de cît poate ierna, întrucît va avea mai multă pagubă, decît câștig.

Nu trebuie să lăsăm, nicio mîna de iarbă bună nerecoltată de pe terenurile ce avem.

Porumbul va da o recoltă slabă, în multe părți este fript de soare și întărit, astfel că nu trebuie să-l lăsăm să se uște, ci va trebui să-l tăiem, să-l uscăm și să-l folosim așa în hrana vitelor.

Porumbul care nu se va coace, poate fi murat și despre acest lucru vom mai scrie.

Nu numai grija de nutreț este mare pentru agricultori, ci și grija de așternut. Pentru așternut, se folosesc paie, apoi foarte bune sunt frunzele uscate din păduri, la care trebuie să ne gândim și să le adunăm, la timpul lor, căci acestea au prins bine și anul trecut, foarte multor gospodari.

Un așternut foarte bun, este și rumegușul de ferăstrău, pe care trebuie să-l adunăm dela ferăstraiele mai mari, sau joagăre și să nu fie lăsat să cadă în apă și să se risipească.

În unele părți, unde nevoia de așternut este mare, pentru aceasta se folosește pămîntul mărunt și chiar nisipul, obținându-se un gunoiu destul de bun.

Deasemenea, cetina de brad este bună sub vite. Dar după paie, cel mai bun așternut sunt ierburile de pe răzoare, rogozul și pipirigul de pe rături sau locurile umede, cari sunt ierburi acre și dăunătoare dacă se dau în hrana vitelor, apoi șuvarul sau

iarba tăioasă din rariștile de păduri, precum și ferigile din locurile năpădite de această buruiană, în special din poienile de sub poala pădurilor.

Miriștile mari, ce se pot cosi, încă dau un așternut foarte bun; miriștile mai bune se cosesc și dau un nutreț mai slab pentru oi și apoi se pot folosi sub vite.

Chiar pe pășunile din locurile joase, vitele nu consumă rogozul, pipirigul, coada calului și alte ierburi acre, care e bine să fie cosite și pentru că pajistea se îmbunătățește și pentru faptul că, aceste ierburi uscate sunt bune de așternut.

Trebuie deci, să nu lăsăm până mai este timp, neadunat, necărat și nearanjat bine în gospodărie, nici o mînă de nutreț bun pentru vite, sau de alte ierburi și buruieni, bune pentru așternut.

Ing. agr. Gr. Scribon

Uscarea nutrețului în câteva secunde

Multe lipsuri s'au constatat la prepararea nutrețului. Căci nutrețul nu este un dar al naturii pe care îl ridici de-a gata de pe cîmp, cum ai smulge o floare. E necesară și priceperea omului pentru a păstra valoarea nutritivă a nutrețului. Mirosul și gustul lui să nu fie micșorate.

Aceasta se poate dobîndi prin uscarea nutrețului pe cale artificială. Procedeu acesta se face într'un stabiliment de mari dimensiuni și deaceia acesta, poate fi instalat numai la marile exploatare agricole sau comandat de cooperative agricole care stau la dispoziție pentru zeci de mici agricultori.

Într'o astfel de instalație nutrețul se usucă în câteva secunde. E introdus în niște țevi mari pentru uscat și gazele produse de foc realizează această uscare rapidă. Temperatura gazelor variază între 200-400 gr., după necesitate. Există un regulator special pentru aceasta. Interesante sunt și piesele electrice. Pe lângă un număr de motoare, uzinele au introdus în aceste instalații și un ochiu electric, care veghează ca nutrețul să se scurgă mereu în țevile pentru uscat. Ochiul acesta electric anunță automat și vede acolo unde ochiul omului nu poate vedea și dă alarma cînd nu se produce o trecere netedă a nutrețului prin țevile de uscat. În cazul acesta trebuie oprite la moment gazele de uscat, fiindcă altfel se iscă un incendiu la temperatura ridicată din interiorul țevii.

Caut bucatăreasă servită,

Str. Fridenfels 17, apartamentul I.

Croităria

IOAN I. NICOLA

Sibiu str. Regele Carol I. 56 - Tel. 590

Cu ocazia sezonului de toamnă și-a reînceput activitatea

INFORMAȚIUNI

ABONAMENTE:

Pe un an — — — —	Lei 400.—
Pe o jumătate de an — — — —	200.—
Instituții și autorități — — — —	2000.—
Abonament de sprijin — — — —	5000.—

PREȚUL UNUI NUMĂR — — — — LEI 7.—

O IMPORTANTĂ CONSFĂȚUIRE A SFETNICILOR PAPEI. Aflăm că în cursul zilei de 5 Septembrie a. c. s'a ținut la Roma, în Cetatea Vaticanului, o importantă consfătuire a Cardinalilor (Sfetnicii Papei). În jurul celor discutate se păstrează o adâncă taină. Totuși, după cât se presupune, cardinalii au examinat îndeaproape, timp de mai multe ore, situația Italiei în legătură cu noile evenimente militare. Se dă ca sigur, că Papa va adresa lumii, zilele acestea, un nou apel pentru pace.

ȘI TOTUȘI NU A FOST ARESTAT. Contrar științelor dela sfârșitul săptămânii, se află că Conte Ciano, nu a fost încă arestat. Autoritățile italiene fac tot ceacele stă în putință pentru prinderea fugarului și a familiei sale.

IMBUNĂȚĂȚIREA SITUAȚIEI SLUJBAȘILOR STATULUI. Printr'o hotărâre luată de guvern, cu ocazia împlinirii a 3 ani dela venirea la putere a Mareșalului Conducător, funcționarilor publici li se va îmbunătăți soarta, printr'o majorare de salariu cu 30% și cu 50%, adaus de scumpețe pentru copii. Acest spor de salariu și ajutor pentru copii s'a făcut ținându-se seama de scumpirea traiului și a unor articole alimentare și de îmbrăcăminte.

SERBĂRILE DELA CIOARA-ALBA. Din Cioara, jud. Alba ni se vestește că în ziua de 14 Octombrie a. c. se va face sfințirea Mănăstirii „Afteia“ dela Pelisor — cea mai frumoasă mănăstire din Ardeal, cu o minunată vedere spre întreaga Valea-Mureșului și Munții Apuseni. Odată cu aceasta ni se face cunoscut că în ziua de 8 Septembrie a. c., s'a făcut, după obiceiul din anii trecuți, procesiunea religioasă la Sfânta Mănăstire veche din Cioara, iar în ziua de 9 Septembrie, o excursie la Mănăstirea Pelisor — situată la 10 km. depărtare de comuna Cioara.

PREGĂTIRI PENTRU ÎNTÂLNIREA ROOSVELT, CHURCHIL, STALIN. Stăruie, tot mai mult, știrea că se fac serioase pregătiri, pentru o întâlnire între conducătorii puterilor aliate. Dnii Roosevelt și Churchill au declarat că sunt gata să străbată orice depărtare, pentru a se putea întâlni cu Stalin.

PRĂPĂDUL AVIAȚIEI ALIATE. Se anunță că în cursul săptămânii, aviația anglo-americană a atacat mai multe orașe din Franța și Germania. Pagubele la clădiri și instalații militare sunt importante. Mai multe zeci de morți și răniți, mărturisesc despre grăzăviile acestui bombardament al aliaților.

Se caută oameni și femei de serviciu

la Stat cu salariu 7-8000 Lei lunar, vârsta 18-30 ani

Adresați: Strada Iulia Hașdeu Nr. 2 Sibiu.

Se caută pentru ocupare de posturi bugetare la Stat

1 Ajutor contabil, salariu	Lei 10.920
1 Impiegat, salariu	8.400
1 Șofer, salariu	8.000
2 Laboranți, salariu	7.300
3 Cameriști, sau cameriste salariu	6.000

Pentru orice informații, doritorii se vor adresa în SIBIU, str. Iulia Hașdeu Nr. 2, până la data de 15 Sept. 1943, sau a se consulta Monit. Oficial No. 193. Pg. 7301.

ULTIMELE ȘTIRI

Situația pe câmpurile de luptă

Din pădurile Smolensk-ului și până în apele Mării de Azov, frontul răsăritean este în plină mișcare, ciocnirile dintre cele două forțe armate fiind mai sălbatece decât oricând. Trupele germane fac față furioaselor atacuri date de către sovietici, cari n'au încetat nici o zi mișcările de ofensivă începute la 12 Iulie, în sectorul Orel—Bielgorod și încearcă să-i împiedice pe ruși de a atinge obiectivele propuse.

În fața unei adevărate năvale de oameni, cărora nu le lipsește armamentul cerut de un război modern, germanii folosesc tactica retragerilor cu cât mai puține pierderi, străduindu-se, pe cât e cu putință să-și cruțe forțele, devenite atât de prețioase.

Comunicatele Inaltului Comandament german anunță părăsiri (evacuări) de localități și scutări de fronturi, toate mișcările acestea făcând parte dintr'un plan de apărare bazat pe retragerea strategică.

La sfârșitul săptămânii trecute s'a anunțat eva-

cuarea orașului Taganrog, port la golful cu același nume al Mării de Azov și așezat în apropiere de sarea în lacul Miuskij a râului Mius. Ca mărime și importanță maritimă, Taganrog-ul nu reprezintă o loare deosebită și nu s'ar fi vorbit atât de mult despre el, dacă n'ar fi ocupat un loc deosebit în planurile strategice ale sovieticilor.

Debarcarea aliaților în Italia

Către sfârșitul săptămânii trecute s'a primit știrea că importante trupe anglo-americanе, sprijinite de aviație, artilerie și alt material de război, au debarcat în vârful cismei italiene. Cu alte cuvinte aliații au reușit în sfârșit să calce pe continentul european, având ca țintă deschiderea frontului în Campania, atât de mult cerut de Stalin.

Luptele din sudul Italiei continuă cu înverșunare. La ofensiva aliaților de pe acest front, trupele germane și italiene opun o rezistență hotărâtă.

Mersul vremii

După o secetă care a durat șase săptămâni — în unele părți ale țării, chiar opt săptămâni — s'a îndurat cerul și ne-a dat ploaie.

Am fost lipsiți de ploile lui Sf. Ilie — ploile dela legatul porumbului — din care cauză vom avea o producție mică de porumb. Dacă ar fi plouat acum o lună, am fi avut, anul acesta, cea mai mare producție de porumb din ultimii douăzeci de ani. Știuleții și boabele au rămas mici, dar nu sunt „hupite“ (adică seci și sbârcite). Producția va fi mică, dar bună de mâncare.

Să ne mulțumim cu ce avem și — cu Dumnezeu înainte.

Soroacele vremii s'au mai schimbat. În loc să avem ploi între 15 Iulie și 15 August și apoi în Octombrie, le avem tocmai la mijloc, între aceste termene. Dar, după cum seceta a durat două luni, se poate întâmpla ca și ploile ce cad acum să țină în continuare cu cele din Octombrie — cu ploile de toamnă. Noi trebuie să punem totdeauna răul înainte.

Ca și în lunile Mai și Iunie — când am avut iarăși multe ploi — va trebui — poate — să ne strecurăm cu muncile, printre zilele cu ploaie și să profităm de fiecare zi bună, pentruca să facem muncile de toamnă.

Pe lângă recoltările de toamnă — porumb, floarea soarelui, sfeclă de zahăr și de nutreț, cartofi, zarzavaturi fructe, struguri — trebuie să facem și însămânțările de toamnă și ogoare de toamnă, pentru toate semănăturile de primăvară.

Prin urmare, brațele să meargă la strângerea recoltelor de toamnă, iar vitele cu plugul să fie la arat, grăpat și semănat și la ogoare.

Ca și în timpul muncilor de vară, gospodarul tre-

Judecătoria rurală Miercurea Sibiului

Nr. 836/1943 Cf.

Extract din publicațiunea de licitație

În cererea de licitație voluntar, a lui Dr. Gheorghe Măcelar adv. Sibiu și a creditorului potecar Banca Albina Inst. de credit și ec. Sibiu, Judecătoria a ordonat licitațiunea în baza supraofertei în ce privește imobilul situat în comuna Sângătin circumscripția judecătorească Miercurea Sibiului, cuprinse în Cf. a comunei Sângătin nr. 301 de ordine A plus 9 nr. top. 164/5 intravilan grădină cu suprafața de 3 jug. 520 stp. eu prețul de strigare de 248.000 lei pentru încasarea creanței de 186.000 lei bani, capital și accesorii. Licitațiunea se va ține în ziua de 17 Septembrie 1943 ora 10 în localul judecătorești. Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic decât prețul de strigare. Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătorească 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în art. 42 legea LX 1881, sau să predea aceleiaș delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170, legea LX 1881: art. 21 legea XL. 1908). Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregescă imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (art. 25. XLI. 1908).

Data, Miercurea Sibiului, la 30 luna Iulie anul 1943. Aj. cond. cf. ss. I. Radu; Judecător Gheorghe Trifu; Pentru conformitate: Indescifrabil.

Ultima oră

Italia a încheiat armistițiul

Când foaia se afla sub tipar, o telegramă anunță că guvernul italian, cu consimțământul Regelui Victor Emanoil, a încheiat un armistițiu cu generalul Eisenhower, comandantul armatelor aliate anglo-americanе.

Cu alte cuvinte, Italia a capitulat, în fața amenințărilor tot mai crescânde ale aliaților pentru a înlătura și alte suferințe ale poporului italian.

În cercurile politice conducătoare din capitala Germaniei, se declară, în legătură cu evenimentele petrecute, că guvernul Badoglio al Italiei, împreună cu Regele Victor Emanoil ar fi trădat cauza Axei, prin încheierea, în secret, a unui armistițiu cu anglo-americanii.

În cercurile conducătoare ale Germaniei, se spune că acest armistițiu s'ar fi încheiat, pe capul Germaniei, încă din ziua de 3 Septembrie a. c., când guvernul italian a concentrat puternice trupe în nordul Italiei, pentru a tăia retragerea trupelor germane cari luptă pe pământul italian.

SPECTACOLE

Corso prezintă, în premieră pe țară, marele film de junglă al casei „Ufa“ „GERMANIN“ cu renumiții tragezieni Peter Petersen, Luis Trenker, Lotte Koch. Jurnalul Nr. 78.

Apollo